

**UCHWAŁA NR 329/XXIX/2020
RADY MIEJSKIEJ W LUBLIŃCU**

z dnia 21 grudnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia " Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. 2020r. poz. 713 z późn. zmianami), art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2019r. poz. 2277 z późn. zmianami), art. 10 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2019r. poz. 852 z późn. zmianami) Rada Miejska uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się " Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok" – stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. 1. Wykonanie uchwały powierzyć Burmistrzowi Miasta Lublińca.

2. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021r. jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu.

3. Zobowiązuje się Pełnomocnika Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublińcu do koordynacji nad realizacją zadań z zakresu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021r.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Gabriel Podbiół

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
2021r.**

Lubliniec, październik 2020r.

I. WSTĘP

Do zadań własnych Gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii. Zbiór powyższych działań spisany jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Miejską, który jest częścią gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Nadużywanie alkoholu oraz zażywanie środków psychoaktywnych jest poważnym problemem społecznym, który generuje szereg szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych. Należą do nich m.in.: pogorszenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo czy bezrobocie. Waga problemu wymaga podejmowania działań zmierzających do zredukowania szkód nadużywania alkoholu oraz zażywania substancji psychoaktywnych.

Miasto Lubliniec prowadzi szereg działań, ukierunkowanych na aktywne przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym oraz minimalizowanie tych, jakie już występują.

Realizacja powyższych zadań opiera się na następujących dokumentach prawnych:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2019r. poz. 2277 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2019 poz.852 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2020 poz. 218 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 11 września 2015r. o Zdrowiu Publicznym (Dz.U.2019. poz. 2365 z późn. zm)
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej (Dz. U 2019 poz. 1507 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U.2020 poz. 821 z późn. zm.).
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Lublińca na lata 2021- 2026

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii stosownymi uchwałami Rady Miejskiej w Lublińcu.

Adresatami programu są mieszkańcy miasta Lublińca w tym m. in. osoby uzależnione i zagrożone patologiami społecznymi wraz ze swoimi rodzinami, jednostki zajmujące się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występują problemy związane z uzależnieniami, placówki

oświatowe, instytucje kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe oraz wszyscy, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów oraz na szerzeniu idei trzeźwości w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I INNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH DLA MIASTA.

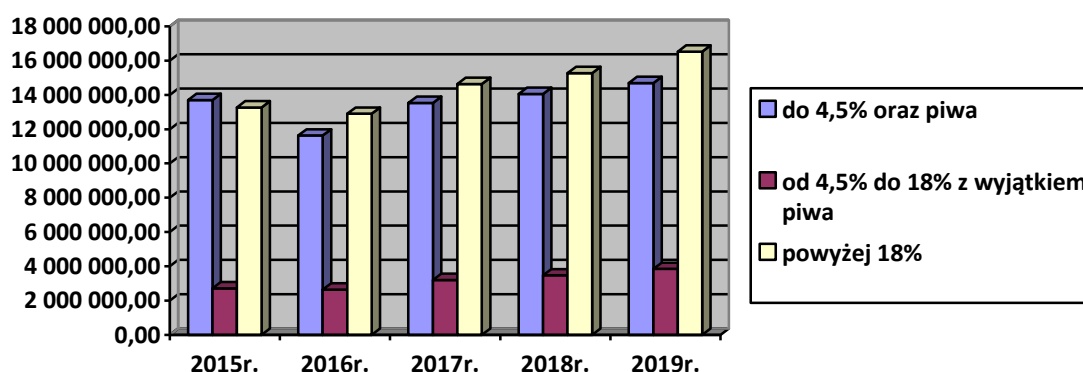
Alkoholizm, narkomania i niejednokrotnie towarzysząca im przemoc w rodzinie są problemami społecznymi, które stanowią poważne zagrożenie dla życia społecznego mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży. Informacji na temat ich skali i charakteru dostarczają prowadzone w mieście badania ,a także dane podmiotów podejmujących na jego terenie działania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie. Głównymi podmiotami są m.in.:

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu,
- Placówki leczenia uzależnień,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Komenda Powiatowa Policji w Lublińcu
- Straż Miejska w Lublińcu,
- Placówki oświatowe dla dzieci i młodzieży,
- Organizacje pozarządowe, w tym stowarzyszenia i kluby abstynenckie.

DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I INNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH DLA MIASTA.

Rynek napojów alkoholowych w Lublińcu:

Wartość alkoholu sprzedanego w 2019 roku na terenie gminy Lubliniec na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców:			
do 4,5% (oraz piwa)	od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	pow. 18%	Razem
14 694 913,88 zł	3 841 300,38 zł	16 527 904,37 zł	35 064 118,63 zł

Wartość środków finansowych uzyskanych przez Gminę Lubliniec z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	
2018 r.	2019 r.
694.924,01 zł	729.864,88 zł

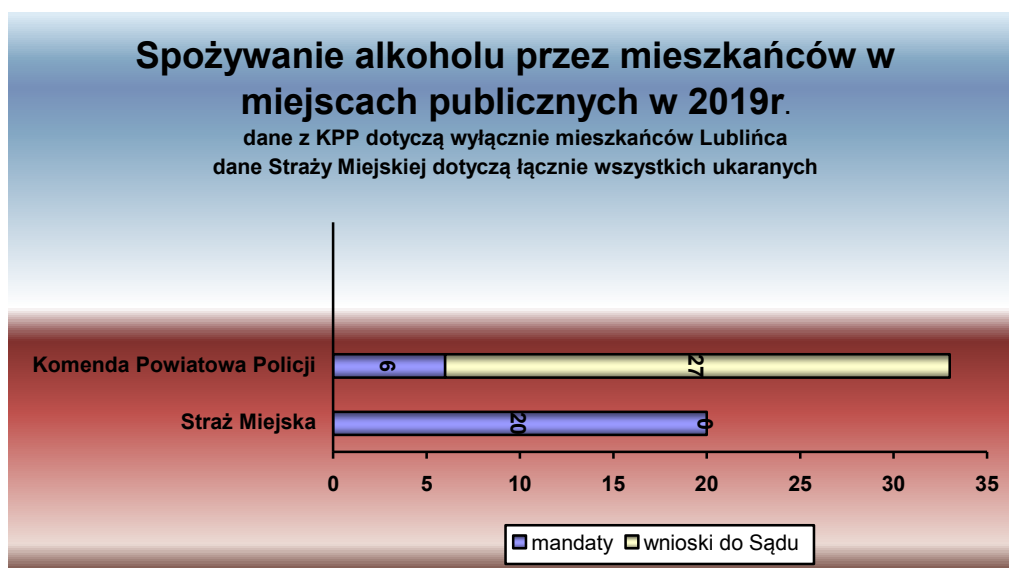
Stan na dzień:	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalony przez radę gminy (limit sklepów + limit lokali gastronomicznych)	95	95	-	-
Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określona przez uchwałę rady gminy z podziałem na: poza miejscem sprzedaży (sklepy):	-	-	150	155
w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne):			140	140
uchwalony przez gminę limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	45	45	-	-
uchwalony przez gminę limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	50	50	-	-
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	53	55	56	52
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	47	45	44	44
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	37	38	38	38
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne):	24	25	21	23
Liczba ważnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	126	130	126	126
Liczba ważnych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	95	93	87	89

Nadużywanie alkoholu wiąże się również z częstszym popełnianiem różnych wykroczeń:

Z uwagi na brak poszczególnych danych dotyczących tylko Gminy Lubliniec poniżej przedstawione zostały dane z terenu Lublińca – „Lubliniec” oraz powiatu lublinieckiego – „powiat”:

Komenda Powiatowa Policji w Lublińcu	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Liczba nietrzeźwych osób nieletnich z terenu Lublińca :	0	0	0	0
Liczba mieszkańców miasta zatrzymanych do wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych:	1	64	86	88
Ilość osób, które popełniły przestępstwo kierowania samochodem w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środków odurzających:	174	134	78	39
Ilość osób, które popełniły wykroczenie kierowania	64	39	5	19

samochodem w stanie po użyciu alkoholu:				
Ilość osób, które popełniły wykroczenie kierowania rowerem w stanie po użyciu alkoholu:	16	42	7	2
Liczba osób nietrzeźwych ujawnionych na terenie Lublińca, przewiezionych do Izby Wyrzeźwień:	216	0	0	55 - osoby nie będące mieszkańcami Lublińca
interwencje funkcjonariuszy KPP w ramach procedury „Niebieska Karta” wobec mieszkańców Lublińca:	23	35	23	20
Liczba osób zatrzymanych w związku z posiadaniem substancji psychoaktywnych:	31	27	48	15
Ilość uczniów małoletnich i pełnoletnich wobec których interweniowano na terenie szkoły – stan po spożyciu alkoholu bądź substancji psychoaktywnych	0	6	5	0
Interwencje w punktach sprzedaży (bądź bezpośrednim sąsiedztwie) napojów alkoholowych: - lokale gastronomiczne - sklepy	-	-	35 5	Brak danych
Liczba wykroczeń dot. spożywania alkoholu w miejscach publicznych (art. 43 ¹ ust.1)	-	-	-	6 - mandatów karnych, 27 - wniosków o ukaranie do Sądu)

Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny w Lublińcu	2016r.	2017r.	2018r.	2019r.
Liczba mieszkańców Lublińca przebywających na detoksykacji w WSN	72	54	72	32
Liczba mieszkańców Lublińca leczonych na Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu	29	16	8	28
Liczba mieszkańców Lublińca leczonych w Poradni Zdrowia Psychicznego (odwykowo)	18	14	14	-
Liczba mieszkańców Lublińca, która trafiła do WSN pod wpływem innych środków psychoaktywnych	6	7	5	19

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

Jest instytucją, której działania mają na celu przeciwdziałanie problemom związanym z nadużywaniem oraz uzależnieniem od alkoholu.

	2017r.	2018r.	2019r.
Ilość posiedzeń MKRPA	28	23	17
Ilość rozmów motywujących	56 (w tym 20 świadków)	49 (w tym 19 świadków)	47 (w tym 21 świadków)
Ilość złożonych wniosków o leczenie odwykowe		27	22
Ilość wniosków do Sądu w sprawie leczenia odwykowego/ ilość otrzymanych postanowień Sądu o zastosowaniu obowiązku leczenia odwykowego	6/2	6/7	7/6
Liczba postępowań zakończonych oraz powody zakończenia	15 spraw: (2 postanowienia o obowiązku leczenia odwykowego; 9 postępowań zakończonych – brak przesłanek, zawieszenie postępowania, odbyte leczenie; 2 postanowienia o zmianie miejsca zamieszkania; 2 wycofania wniosku spowodowane leczeniem)	21 spraw: (7 postanowień o obowiązku leczenia odwykowego, 13 postępowań zakończonych – brak przesłanek, zawieszenie postępowania, odbyte leczenie, zgony; 1 wycofanie wniosku)	17 (6 postanowień o obowiązku leczenia odwykowego; 1 post. o oddaleniu wniosku; 8 postępowań zakończonych – brak przesłanek; 1 wycofanie wniosku; 1 przekazanie wniosku z GKRPA Herby)
Ilość postanowień opiniujących lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych	37 Rozpatrzono: 37 pozytywnie	14 Rozpatrzono: 14 pozytywnie	5 Rozpatrzono: 5 pozytywnie

Punkt Konsultacyjny przy MOPS w Lublińcu.

Dyżury w Punkcie Konsultacyjnym pełnią: psycholog - specjalista ds. uzależnień ; prawnik; instruktor ds. uzależnień od alkoholu; specjalista ds. przeciwdziałania przemocy; konsultant ds. problemów uzależnień od narkotyków; psycholog.

	2017r.	2018r.	2019r.
Udzielonych konsultacji:	246	293	341
Liczba klientów (dorośli/młodzież,dzieci):	251/0	268/6	329/1
Osoby uzależnione od alkoholu:	77	120	65
Dzieci z rodzin z problemem alkoholowym:	0	7	1
Dorośli członkowie rodziny alkoholowej:	36	74	77
Ofiary przemocy w rodzinie:	30	73	53
Sprawcy przemocy domowej:	4	27	38
Osoby eksperymentujące lub uzależnione od narkotyków:	2	0	5
Członkowie rodziny osoby uzależnionej od narkotyków:	2	1	1
Inni klienci: (porady prawne)	100	131	103

Diagnoza wśród uczniów szkół podstawowych:

Lubliniec w 2018r. uczestniczył w diagnozie społecznej wśród uczniów. Badaną populację stanowili uczniowie szkół podstawowych z samorządów biorących udział w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł 2018”. Do badań ankietowych przystąpiły dzieci i młodzież w dwóch grupach wiekowych: klasy młodsze (V i VI klasa szkół podstawowych) oraz roczniki starsze (czyli klasy VII i VIII szkół podstawowych). Grupa badawcza w lublinieckich szkołach wyniosła: 362 uczniów. W zakresie zdrowia – stosowania używek (alkohol, narkotyki, papierosy) uczniowie odpowiadali na pytania:

	Wszyscy					
31. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy widziałeś kogoś ze swoich rówieśników, kto:	Wcale	Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej	Kilka razy w miesiącu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygodniu	Codziennie
pałł papierosa	74.41	8.53	2.37	1.9	4.74	8.06
pałł marihuanę	91.94	1.42	1.42	0.95	0.95	3.32
zażywał dopalaczy	92.42	0.95	1.42	0.47	1.42	3.32
pił piwo	74.41	8.53	3.79	3.32	5.21	4.74
pił wino	84.83	3.79	3.32	2.37	1.9	3.79
pił wódkę	86.26	5.69	2.37	0.95	0.95	3.79
pił szampana	81.99	8.53	2.84	1.9	0.95	3.79
pił drinka	81.99	9.95	2.37	1.42	0.95	3.32

Grupa: **klasy V+VI**

	Wszyscy					
31. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy wi- działeś kogoś ze swo- ich rówieśników, kto:	Wcale	Mniej więcej raz w mie- siącu lub rzadziej	Kilka razy w miesi- cu	Mniej więcej raz na tydzień	Kilka razy w tygo- dniu	Codzien- nie
pałił papierosa	35.1	17.22	11.92	7.95	9.93	17.88
pałił marihuanę	82.12	7.28	1.99	1.99	1.32	5.3
zażywał dopalaczy	88.74	2.65	1.32	1.32	1.32	4.64
pił piwo	45.03	17.88	12.58	5.96	10.6	7.95
pił wino	66.89	9.93	7.28	5.3	4.64	5.96
pił wódkę	60.93	11.26	8.61	7.28	4.64	7.28
pił szampana	64.9	13.91	5.96	5.3	3.31	6.62
pił drinka	64.24	13.25	7.28	3.31	4.64	7.28

Grupa: **klasy VII+VIII**

	Wszyscy					
32. Czy ty sam(a) w ciągu ostatnich 12 miesięcy:	Wcale	Mniej więcej raz w mie- siącu lub rzadziej	Kilka razy w miesi- cu	Mniej wię- cej raz na tydzień	Kilka razy w tygo- dniu	Codzien- nie
zapalił(a)ś papierosa	95.26	0.95	1.42	0	0.47	1.9
zapalił(a)ś marihuanę	97.63	0.47	0	0.47	0.47	0.95
zażył(a)ś dopalaczy	97.63	0	0.47	0.47	0	1.42
wypił(a)ś piwo	94.31	3.32	0	0.95	0	1.42
wypił(a)ś wino	96.68	0.95	0.47	0.47	0.47	0.95
wypił(a)ś wódkę	97.63	0	0	0.47	0.47	1.42
wypił(a)ś szampana	91.94	5.21	0.47	0.47	0.95	0.95
wypił(a)ś drinka	94.79	2.37	0.47	0.47	0	1.9

Grupa: **klasy V+VI**

	Wszyscy					
32. Czy ty sam(a) w ciągu ostatnich 12 miesięcy:	Wcale	Mniej więcej raz w mie- siącu lub rzadziej	Kilka razy w miesi- cu	Mniej wię- cej raz na tydzień	Kilka razy w tygo- dniu	Codzien- nie
zapalił(a)ś papierosa	77.48	8.61	1.99	1.32	5.3	5.3
zapalił(a)ś marihuanę	92.72	1.99	0	1.99	0	3.31
zażył(a)ś dopalaczy	94.04	1.32	1.32	0.66	0	2.65
wypił(a)ś piwo	69.54	13.91	7.28	2.65	1.99	4.64
wypił(a)ś wino	78.15	12.58	3.31	1.32	0.66	3.97
wypił(a)ś wódkę	81.46	8.61	1.99	1.32	1.99	4.64
wypił(a)ś szampana	72.85	17.88	3.31	0.66	1.32	3.97
wypił(a)ś drinka	80.13	9.27	2.65	1.99	0.66	5.3

Grupa: **klasy VII+VIII**

Diagnoza wśród sprzedawców napojów alkoholowych:

Na przełomie września i października 2020r. na terenie miasta Lublińca przeprowadzono projekt badawczy którego przedmiotem było przeprowadzenie badania jakości obsługi we 50 wskazanych przez Zamawiającego punktach sprzedaży/podaży napojów alkoholowych, a także przeprowadzenie audytu i szkolenia terenowego. Badanie realizowane było metodą Mystery Shopping.

Cele badawcze:

- zebranie i opracowanie informacji na temat punktów sprzedaży/podaży alkoholu (sprzedaż alkoholu w ramach zakupu kontrolowanego, ocena zachowania osób/klientów obecnych w punkcie podczas trwania badania, widoczność wymaganych informacji na temat szkodliwości alkoholu, zgodność reklam/promocji z warunkami ustawy o wychowaniu w trzeźwości, ocena czy sprzedaż alkoholu odbywa się w ramach wydzielonego stoiska w myśl ustawy o wychowaniu w trzeźwości),
- zwrócenie uwagi sprzedawców, że dorosły wygląd nie oznacza pełnoletności upoważniającej do zakupu napojów alkoholowych,
- wskazanie mocnych i słabych stron w działalności badanych punktów oraz rekomendowanie kierunków zmian i wskazanie tematów i zakresów szkoleń dla kadry obsługującej, kontrolującej oraz lokalnej społeczności.

Metodologia:

Badanie „Tajemniczy Klient” (Mystery Shopping) daje możliwość kompleksowego dostarczenia danych poprzez prowadzenie zarówno obserwacji biernej – Tajemniczy Klient obserwuje, jak obsługiwani są inni klienci, jak i obserwacji uczestniczącej – Tajemniczy Klient sam jest klientem. Wizyta kontrolowana to sytuacja, w której audytor/Tajemniczy Klient występuje jako potencjalny klient (o sprecyzowanej charakterystyce), który stara się kupić, uzyskać informacje na temat określonego produktu lub usługi. Specjalnie przeszkoleni audytorzy, jako „klienci” przeprowadzają zgodnie z wcześniej ustalonym scenariuszem wizytę w wyznaczonym punkcie, a następnie, zaraz po zakończeniu, notują wyniki w odpowiednio do tego przygotowanym kwestionariuszu.

Część I: Wizyta Mystery Shoppera:

Mystery Shopper to osoba wyglądającą na małoletnią – faktycznie osoba ta ma już ukończone 18 lat, jednak jej wygląd i zachowanie budzi uzasadnione wątpliwości. Celem audytu nie był faktyczny zakup alkoholu, lecz sprawdzenie, czy sprzedawca mimo podejrzenia, że kupujący jest osobą nieletnią jest gotowy podać zakazany towar. W odpowiedzi na prośbę sprzedawcy o potwierdzenie wieku na podstawie dokumentu, Tajemniczy Klient przekonywał o pełnoletności, bądź w inny sposób próbował nakłonić osobę obsługującą do sprzedaży bez okazania dokumentu. Dodatkowo Mystery Shopper miał za zadanie uważnie obserwować reakcję sprzedawcy oraz osób postronnych obecnych w kolejce/na

terenie miejsca badania. Bezpośrednio po odwiedzeniu każdego punktu sporządzany był protokół, w którym odnotowano dane dotyczące przebiegu zakupu.

Część II : Audyt punktów sprzedaży alkoholu:

W drugim etapie w punktach sprzedaży alkoholu przeprowadzony został audyt stanowiący niezależną ocenę przestrzegania zasad sprzedaży alkoholu przez sprzedawców. Podczas audytu trener weryfikował przestrzeganie warunków określanych przepisami prawa zgodnie z *ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, a jego ocenie podlegały następujące obszary:

- widniejąca uwidocznienia w miejscach sprzedaży alkoholu informacji o szkodliwości spożywania alkoholu,
- przestrzegania zakazu i zasad dopuszczalnej reklamy napojów alkoholowych,
- sprzedaż alkoholu w ramach wydzielonego stanowiska,
- naruszenie art. 14 UOWWT (spożywanie alkoholu w miejscu publicznym).

Część III : Szkolenie terenowe

W trzecim etapie przeprowadzane było szkolenie sprzedawców napojów alkoholowych. Zakres tematyczny obejmował:

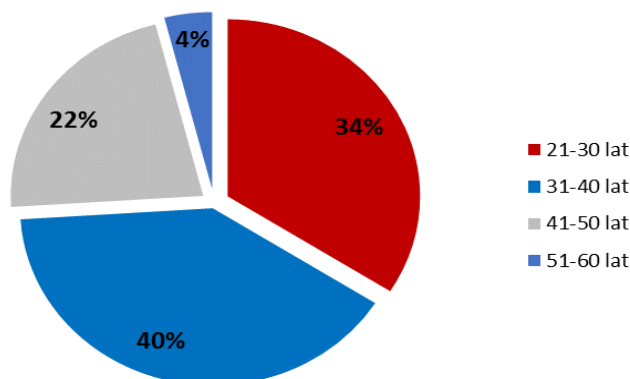
- Najważniejsze fakty związane z procesem uzależnienia.
- Skala zjawiska w Polsce – statystyki.
- Zagrożenia związane z konsumpcją alkoholu.
- Wzory spożycia alkoholu w Polsce.
- Przybliżenie problemu alkoholizmu wśród nieletnich.
- Omówienie „Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi”, interpretacja przepisów m. in.:
 - Art. 14-16 – kiedy i w jakich sytuacjach nie wolno podawać, sprzedawać alkoholu,
 - Art. 18 - w jakich okolicznościach i z jakich powodów może zostać cofnięte zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych,
 - Art.2 - najbliższa okolica zakres oraz interpretacja prawna pojęcia,
 - Art. 43-45 - omówienie konsekwencji prawnych wynikających z łamania obowiązków wynikających z korzystania z zezwoleń.
- Uświadomienie konsekwencji prawnych, moralnych, społecznych wynikających z nieodpowiedzialnej sprzedaży alkoholu – praca na przypadku.
- Odmowa sprzedaży – trudność, którą można pokonać; zapoznanie z procedurą skutecznej, asertywnej odmowy – film instruktażowy.
- Ukazanie sposobów wspomagających współpracę sprzedawcy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Policją.

Podsumowanie działań badawczo – szkoleniowych:

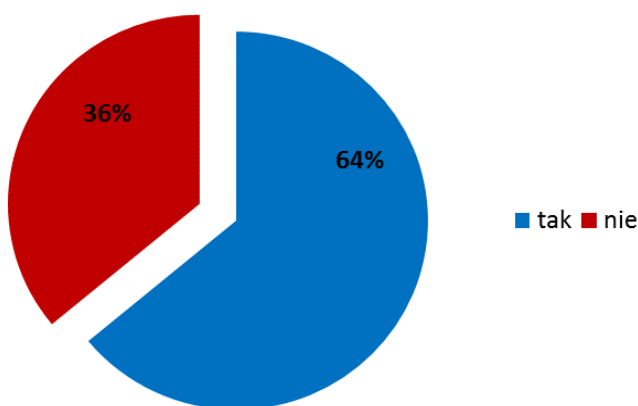
Podsumowując eksperyment badawczy wskazuje się na niżej przedstawione wnioski:

- w badaniu brało udział 44 kobiet i 6 mężczyzn;

- najliczniejszą pod względem wieku grupą sprzedawców były osoby pomiędzy 31-40 rokiem życia;

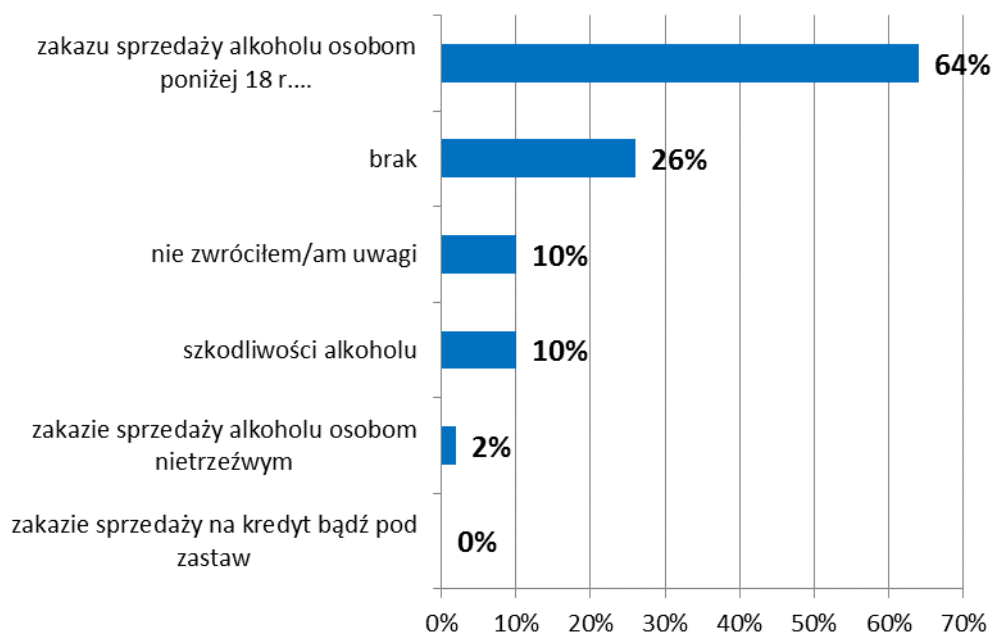
- eksplorując obszar związany z weryfikacją dokumentu potwierdzającego pełnoletność, uzyskano następujące wyniki: 36% sprzedawców, tj. 18/50 osób - nie poprosiło o okazanie dokumentu tożsamości w celu weryfikacji wieku klienta;

- 36% kobiet (16 osób spośród 44) i 50% mężczyzn (3 osoby spośród 6) zdecydowało się na sprzedaż alkoholu osobie wyglądającej na niepełnoletnią;
- do sprzedaży alkoholu doszło w przypadku 29% ekspedientów w wieku 21-30 lat (5 osób spośród 17), 40% w wieku 31-40 lat (8 osób spośród 20), 45% w wieku 41-50 lat (5 osób spośród 11) oraz 50% w wieku 51-60 lat (tylko 2 osoby w tym wieku obsługiwały Tajemniczego Klienta, z których jedna zdecydowała się na sprzedaż alkoholu).
- Tajemniczy Klient chcąc kupić alkohol, najczęściej prosił o piwo, a na drugim miejscu o wino. Sprzedawcy najczęściej wyrażali chęć sprzedaży Tajemniczemu Klientowi wina – 43% przypadków.

W tym miejscu warto wspomnieć, iż każdy z poniższych napojów zawiera ten sam składnik – alkohol etylowy. W powszechnej opinii piwo często traktowane jest, jako mniej szkodliwy alkohol niż np. wódka czy wino. Nie ma to nic wspólnego z prawdą

- Plakietki informujące klientów o:
 - zakazie sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia zauważono w 32 miejscach,
 - zakazie sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym zaobserwowano w 1 punkcie,
 - zakazie sprzedaży alkoholu na kredyt bądź pod zastaw nie zostały zauważone w żadnym z miejsc,
 - szkodliwości alkoholu, zauważone były przez Tajemniczego Klienta w 5 z 50 odwiedzonych punktów.

Wykres. Liczba sprzedawców, którzy umieścili w punkcie informację o szkodliwości alkoholu, o zakazie sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia oraz nietrzeźwym.

Pozytywne jest to, że w większości miejsc, w których zostało przeprowadzone badanie, nie doszło do podania alkoholu osobie wyglądającej na nieletnią. Warto zwrócić uwagę również na to, że w dużej liczbie miejsc brakowało plakietek informujących o szkodliwości alkoholu, których wymaga ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i do której przestrzegania zobligowani są właściciel oraz personel punktów sprzedaży alkoholu.

Rekomendacje - propozycje działań profilaktycznych:

- Szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych (forma stacjonarna).

Wszyscy wskazani sprzedawcy oraz właściciele sklepów spotykają się w jednym miejscu (np. w siedzibie instytucji zamawiającej szkolenie, miejscowej bibliotece itp.) i tam realizowane są zajęcia dotyczące tematyki alkoholizmu, z nakierowaniem na wskazanie społecznych skutków uzależnień od substancji psychoaktywnych, jak również faktów na temat alkoholizmu w Polsce, wieloaspektowych zagrożeń związanych z konsumpcją alkoholu czy statystyk i badań na temat sprzedaży alkoholu dzieciom i młodzieży. Ćwiczone są elementy skutecznej odmowy sprzedaży,

a także dyskutowane sposoby wspomagające współpracę sprzedawcy z MKRPA, Policją, Strażą Miejską.

W 2018r. podczas podobnego projektu badawczego na terenie miasta zaproszono sprzedawców i właścicieli 50 punktów sprzedaży napojów alkoholowych na zorganizowane szkolenie w formie stacjonarnej - z zaproszenia skorzystały tylko dwa punkty sprzedaży! Obecnie brak jest możliwości zobligowania do obowiązkowego uczestnictwa w tego typu szkoleniu stacjonarnym. Skutkuje to przeprowadzaniem szkoleń w terenie tj. bezpośrednio w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

- Szkolenie dla Komisji Alkoholowych z zakresu wydawania zezwoleń i kontroli punktów.

Proponowane zagadnienia: kompetencje MKRPA w zakresie określania ograniczeń ilościowych i terytorialnych, kryteria ustalania limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych działających na terenie Gminy, opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na usytuowanie punktu sprzedaży napojów alkoholowych – omówienie zagadnienia oraz kwestii spornych m.in.: korzystanie z zezwolenia w lokalu podnajmowanym, postępowanie administracyjne w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów, kontrola przedsiębiorców: miejsce i czas przeprowadzania kontroli, plan kontroli punktów sprzedaży, harmonogram działań, zakres kontroli, przebieg działań kontrolnych, protokołów, książka kontroli, czas trwania kontroli, cofanie, wygaszenie zezwolenia – omówienie zagadnienia oraz kwestii spornych, wzory dokumentów w obszarze wydawania zezwoleń i czynności kontrolnych.

- Szkolenia dla nauczycieli, rodziców, opiekunów.

- Warsztaty dla uczniów w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień.

Diagnoza wśród dorosłych mieszkańców miasta:

W 2017r. przeprowadzone zostały badania ankietowe nt. diagnozy lokalnych problemów społecznych miasta Lubliniec, które zostały porównane z badaniami z roku 2015.

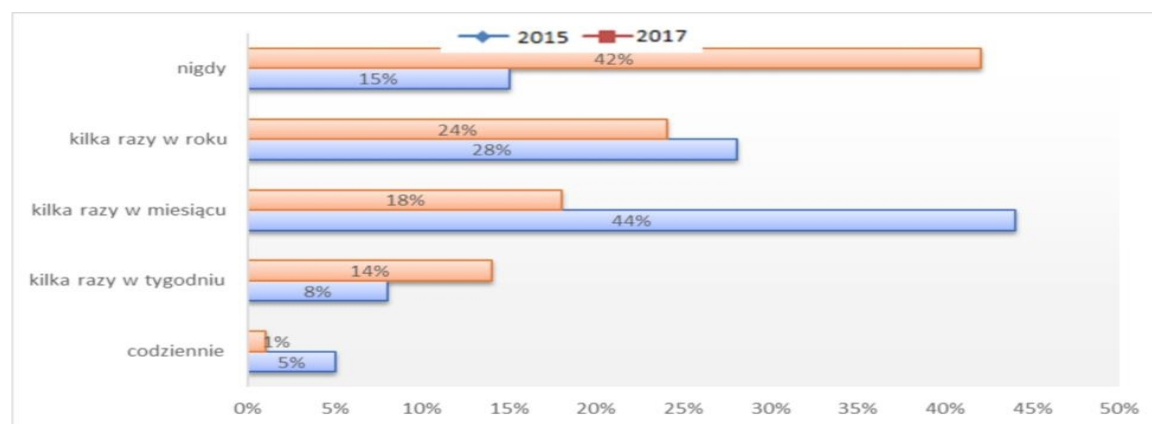
Celem sprawdzenia jak zmieniła się sytuacja społeczna miasta Lubliniec, poniżej przedstawiono analizę porównawczą wyników dwóch diagnoz – z roku 2015 oraz z roku 2017 realizowanych na terenie miasta.

Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Na początek analizie poddano problem alkoholowy w mieście Lubliniec. **W roku 2015** był on dość widoczny: 5% osób zadeklarowało, iż spożywa codziennie alkohol, 14% ankietowanych piło kilka razy w tygodniu, zaś 44% osób kilka razy w miesiącu. 28% respondentów spożywało alkohol kilka razy w roku, a 15% osób nigdy nie spożywało alkoholu.

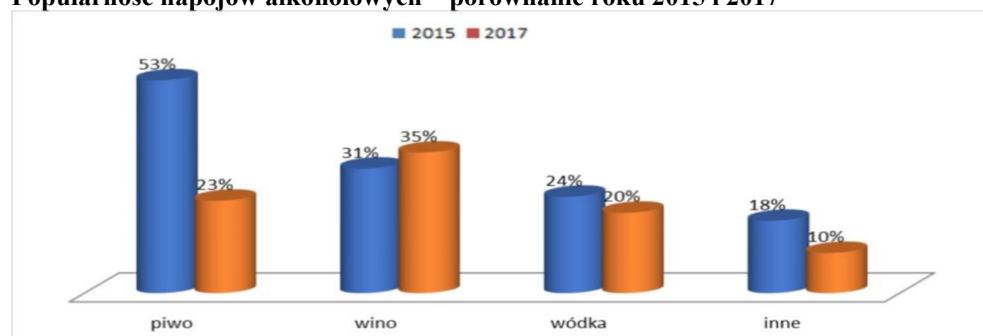
Z przeprowadzonych analiz wynika, iż w roku 2017 skala problemu alkoholowego uległa zmniejszeniu. Zmniejszyła się liczba osób, które spożywają alkohol codziennie (z 5% do 1%), kilka razy w miesiącu (z 44% do 18% w roku 2017) oraz kilka razy w roku (z 28% do 24%). Dobrą informacją jest fakt, iż wzrosła liczba osób, które nie spożywają w ogóle alkoholu (z 15% w 2015 roku do 42% w 2017 roku).

Częstotliwość spożywania alkoholu w roku 2015 i 2017

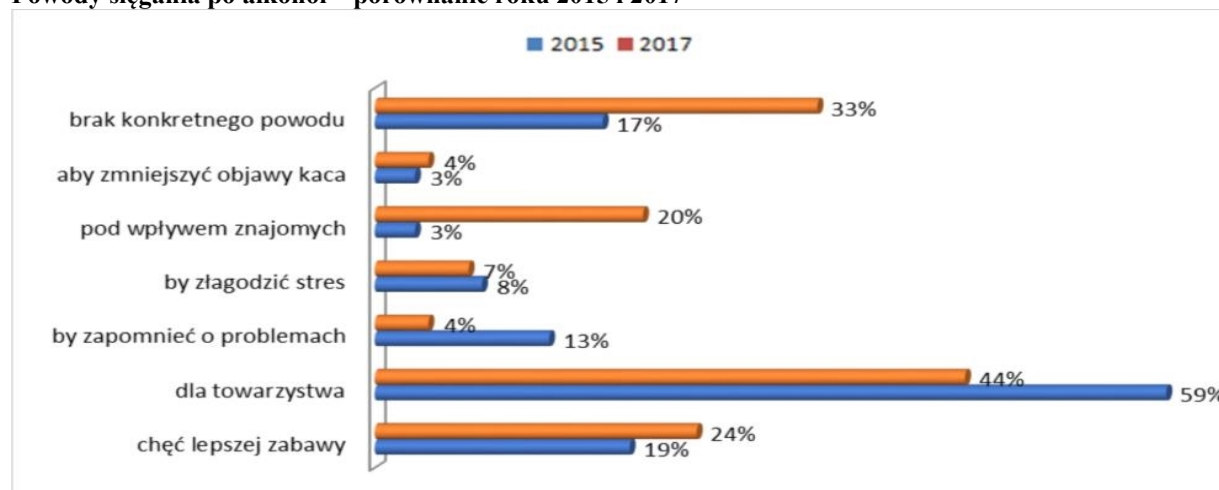
Jeżeli chodzi o **popularność napojów alkoholowych** to można zauważyć, iż w roku 2017 nastąpił wzrost popularności wina (w roku 2015 wino najczęściej spożywało 31% mieszkańców, a w roku 2017 35%). Nastąpił natomiast spadek popularności piwa (z 53% w roku 2015 do 23% w roku 2017), wódki (z 24% do 20%) oraz innych alkoholi (z 18% do 10%).

Popularność napojów alkoholowych – porównanie roku 2015 i 2017

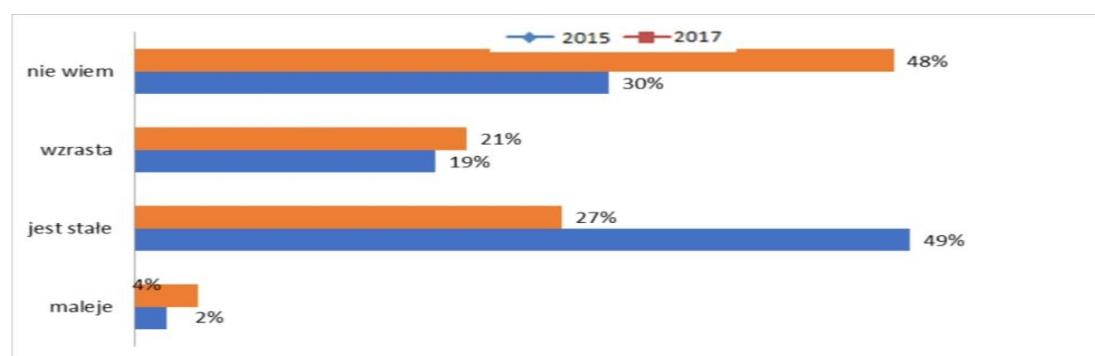
Analizując **powody sięgania po alkohol** można zauważyć, iż obecnie mieszkańcy częściej piją bez konkretnego powodu, pod wpływem znajomych, by zmniejszyć objawy kaca oraz dla lepszej zabawy. Rzadziej natomiast sięgają po alkohol: by złagodzić stres, by zapomnieć o problemach oraz dla towarzystwa.

Powody sięgania po alkohol – porównanie roku 2015 i 2017

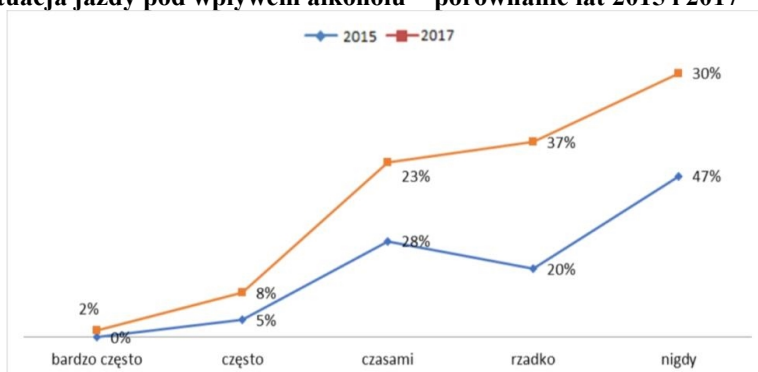
Pomimo zauważalnego zmniejszenia się skali problemu alkoholowego, obecnie **zwiększyła się liczba osób, które uważają, że spożycie alkoholu na przestrzeni ostatnich lat wzrasta** (z 19% w roku 2015 do 21% w roku 2017), ale także nieznacznie wzrosła liczba ankietowanych, którzy uważają, że obecnie pije się mniej niż dawniej (z 2% w roku 2015 do 4% w roku 2017), spadła natomiast również liczba osób, które uważają, że spożycie alkoholu jest na stałym poziomie.

Ocena spożycia alkoholu na przestrzeni lat – porównanie roku 2015 i 2017

Niepokojący jest fakt, iż w roku 2017 **spadła liczba osób, które uważają, że w mieście Lubliniec nie dochodzi do sytuacji prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu** (z 47% w roku 2015 do 30% w roku 2017). Wzrosła natomiast liczba osób, które widują takie sytuacje rzadko (z 20% w roku 2015 do 37% w roku 2017) oraz często (z 5% w roku 2015 do 8% w roku 2017). Spadła natomiast liczba osób, które widują takie sytuacje czasami (z 28% w 2015 roku do 23% w roku 2017). Co istotne, w roku 2017, 2% badanych przyznało, iż widuje takie sytuacje bardzo często (w roku 2015 żaden ankietowany nie wskazał odpowiedzi „bardzo często”). Dane te pokazują, iż należy zwrócić szczególną uwagę na ten problem i wprowadzić dodatkowe działania, mające na celu zmniejszenie skali zjawiska.

Jak często ma miejsce sytuacja jazdy pod wpływem alkoholu – porównanie lat 2015 i 2017

Podsumowując, analiza porównawcza problemu alkoholowego wśród dorosłych mieszkańców w mieście Lubliniec, pokazała, iż:

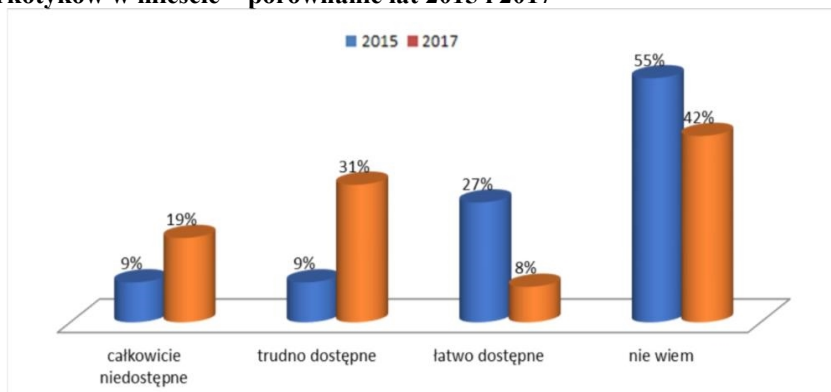

Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Kolejnym problemem poruszonym w diagnozie był problem narkotykowy. Ze względu na fakt, iż w roku 2015 nie sprawdzano jaki procent ankietowanych zażywa narkotyki, nie możliwym jest porównanie skali zjawiska z rokiem 2017.

Jeżeli chodzi o **ocenę możliwości pozyskania narkotyków** to w roku 2017 nastąpił spadek liczby osób, które nie potrafiły udzielić odpowiedzi na to pytanie (z 55% w roku 2015 do 42% w roku 2017) oraz spadek liczby respondentów, którzy uważają, że narkotyki są łatwo dostępne (z 27% w roku 2015 do 8% w roku 2017). Wzrósł natomiast odsetek osób, które sądzą, że pozyskanie narkotyków jest trudne (z 9% w roku 2015 do 31% w roku 2017), a także wzrost liczby osób, które sądzą, że narkotyki są całkowicie niedostępne (z 9% w roku 2015 do 19% w roku 2017).

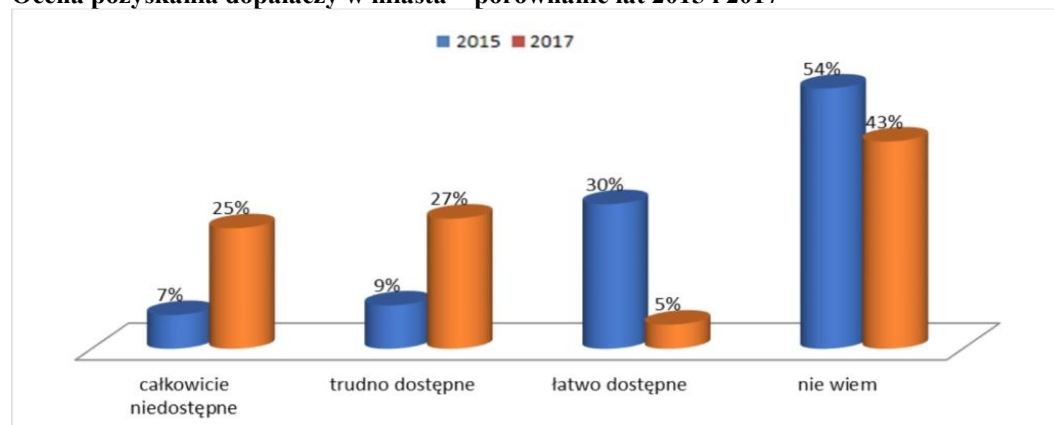
Ocena pozyskania narkotyków w mieście – porównanie lat 2015 i 2017

W roku 2017 **spadła liczba respondentów**, którzy uważają, że **pozyskanie dopalaczy w mieście Lubliniec jest łatwe** (różnica 25 punktów procentowych w porównaniu do roku 2015). Zwiększeniu

uległa liczba ankietowanych, którzy uważają, że pozyskanie dopalaczy w mieście jest trudne (różnica 18 punktów procentowych) oraz liczba osób, które sądzą, iż pozyskanie dopalaczy jest całkowicie niemożliwe (różnica 18 punktów procentowych).

Ocena pozyskania dopalaczy w miasta – porównanie lat 2015 i 2017

III. CELE, ZASOBY, REALIZATORZY DZIAŁAŃ.

Cel strategiczny:

Ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez mieszkańców miasta Lublińca, a w szczególności przez osoby niepełnoletnie.

Cele operacyjne:

1. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych m.in. poprzez:

- podniesienie w społeczeństwie, a w szczególności wśród młodzieży, poziomu wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych poprzez dostęp do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.
- ograniczania stosowania środków odurzających i substancji psychotropowych

2. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z problemem alkoholowym m.in. poprzez:

- zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej,
- prowadzenie edukacji publicznej z zakresu problemów uzależnień od alkoholu,
- zapewnienie pomocy opiekuńczej i wychowawczej dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem uzależnienia i uzależnionych od alkoholu,
- zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym,

- zwiększenie dostępu do profesjonalnej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych, członków ich rodzin,
- promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego,
- ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie.

Zasoby służące bezpośrednio i pośrednio rozwiązywaniu problemów: alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie:

- Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu przy WSN,
- Poradnie Zdrowia Psychicznego prowadzące konsultacje z zakresu uzależnień od alkoholu,
- Lublinieckie Stowarzyszenie Trzeźwościowe Nadzieja
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Punkt Konsultacyjny przy MOPS,
- Zespół interdyscyplinarny przy MOPS,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Straż Miejska,
- Urząd Miejski w Lublińcu,
- Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Realizatorzy Programu:

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu,
- Straż Miejska w Lublińcu,
- Placówki oświatowe,
- Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna,
- Miejski Dom Kultury,
- Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Lublińcu,
- Podmioty podejmujące zgodnie ze statutami i regulaminami działalność w zakresie profilaktyki uzależnień,
- Urząd Miejski w Lublińcu – Wydział Spraw Społecznych, Wydział Dialogu Obywatelskiego,
- Pełnomocnik Burmistrza ds. rozwiązywania problemów alkoholowych,
- Organizacje pozarządowe działające na rzecz przeciwdziałania patologiom społecznym oraz organizacje prowadzone przez kościoły i związki wyznaniowe,
- Komenda Powiatowa Policji w Lublińcu,
- Zakłady opieki zdrowotnej,

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 powstał w oparciu o lokalną diagnozę problemów alkoholowych (w tym: stan problemów alkoholowych, rynek napojów alkoholowych, zasoby miasta służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych).

IV. ZADANIA PROGRAMU I SPOSÓB ICH REALIZACJI:

Cele szczegółowe Programu są zgodne z kierunkami działań określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków:

a) Dofinansowanie funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego przy MOPS w zakresie:

- udzielania wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (konsultacje, terapia grupowa dla osób uzależnionych i współuzależnionych),
- motywowania i informowania zarówno o możliwości podjęcia leczenia osób uzależnionych, jak i terapii osób współuzależnionych,
- motywowania osób pijących ryzykownie i szkodliwie ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzorca picia,
- udzielania pomocy doraźnej, interwencyjnej i terapeutycznej w zakresie uzależnienia od narkotyków, zagadnień prawnych związanych z w/w problematyką,
- dysponowanie aktualnymi informacjami na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb, które można angażować w profesjonalną i systemową pomoc dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- rozpoznania zjawiska przemocy domowej i udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- inicjowania interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- konsultacji i pomocy prawnej,
- konsultacji i porad psychologicznych w zakresie trudności wychowawczych,
- posiadania dobrej orientacji na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb z terenu miasta i innych instytucji, które mogą zaangażować się w profesjonalną i systemową pomoc dla klientów Punktu Konsultacyjnego,
- realizacji programów socjoterapeutycznych, edukacyjnych dla dzieci i młodzieży,
- realizacji programów i podejmowanie działań interwencyjnych wobec osób młodych spożywających alkohol w sposób szkodliwy.

Ww. działania punktu świadczone będą przez punkt konsultacyjny w Lublińcu także dla mieszkańców ościennych gmin z terenu powiatu lublinieckiego na podstawie zawartych stosownych porozumień.

- b) Współpraca z placówkami leczenia odwykowego w zakresie leczenia i terapii osób uzależnionych od alkoholu oraz z biegłymi sądowymi w zakresie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.
- c) Możliwość dofinansowania szkoleń terapeutów odbywających się w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników leczenia odwykowego, umożliwiających realizację programów terapeutycznych.
- d) Możliwość dofinansowania placówek leczniczych w zakresie poradnictwa, terapii i programów profilaktycznych dla mieszkańców oraz finansowanie zakupu materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówkach leczenia uzależnień itp.
- e) Finansowanie szkoleń zespołu interdyscyplinarnego.
- f) Finansowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
- g) Dofinansowanie działań i szkoleń asystentów rodzin w których występują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w tym problem uzależnienia od alkoholu lub narkomanii.
- h) Działalność i finansowanie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
 - podejmowanie przez MKRPA czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych,
 - przeprowadzanie rozmów i wywiadów środowiskowych w sprawach osób nadużywających alkoholu oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - motywowanie osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia i przyjmowanie wniosków dotyczących kierowania na obowiązkowe leczenie odwykowe,
 - kompleksowe opracowanie dokumentacji wymaganej przy kierowaniu wniosków do Sądu Rejonowego w Lublińcu,
 - zlecanie do wykonania opinii przez biegłych, inicjowanie i prowadzenie działań profilaktycznych oraz czynny udział w tworzeniu GPPiRPA oraz PN
 - opiniowanie lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych
 - obsługa administracyjna MKRPA
 - finansowanie udziału członków MKRPA w szkoleniach i kursach w celu doskonalenia i usprawnienia pracy związanej z obszarem terapii i profilaktyki uzależnień.
- i) Wspieranie - finansowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w domach pomocy społecznej.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- a) działanie zespołu interdyscyplinarnego zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- b) wspieranie placówek oświatowych w zakresie realizacji zadań profilaktyczno-opiekuńczo-wychowawczych w świetlicach szkolnych,
- c) współpraca w ramach lokalnej koalicji na rzecz skutecznego przeciwdziałania i rozwiązywania problemu uzależnień pomiędzy:
 - Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
 - Komendą Powiatową Policji,
 - Punktem Konsultacyjnym,
 - Strażą Miejską,
 - Placówkami Oświatowymi,
- d) realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie na lata 2021-2025, który w ramach GPPiRPA i PN realizowany będzie poprzez:
 - wzmocnienie działań służących zwiększeniu aktywności instytucji (PCPR, MOPS, KPP, SR) w działaniach na rzecz ochrony rodzin przed przemocą,
 - prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie:
 - procedury „Niebieskie Karty”
 - dostępnych zasobów instytucjonalnych i osobowych
 - podnoszenia kompetencji instytucji i osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- e) możliwość finansowania zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- f) wspieranie funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego którego rolą jest:
 - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
 - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
 - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
 - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
 - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
- g) finansowanie szkoleń osób zajmujących się pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, a także działających w sferze walki z przemocą w rodzinie,

h) monitoring i ocena efektów podejmowanych działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie badań, sondaży oraz lokalnych diagnoz.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- a) Finansowanie koncertów i programów o tematyce szkodliwości picia alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych, propagujących „trzeźwy styl życia” – życia bez nałogów
- b) Udział w kampaniach profilaktycznych
- c) Prowadzenie działań edukacyjnych promujących abstynencję w czasie ciąży
- d) Propagowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia, spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo w programach zajęć profilaktycznych, a także zajęć edukacyjno-rozwojowych (np. warsztaty taneczne, muzyczne, komputerowe, sportowe itp.) – organizowanych przez placówki oświatowe, instytucje, organizacje, itp.)
- e) Reintegracja wewnątrz i międzypokoleniowa podczas projektów streetworkingowych
- f) Prowadzenie działań profilaktycznych i pomocowych w ramach projektów ulicznych „streetworkingowych” na terenie miasta
- g) Wspieranie finansowe przedsięwzięć spędzania wolnego czasu i propagowania zdrowego trybu życia wolnego od nałogów u dorosłych mieszkańców Lublińca w celu uniknięcia marginalizacji społecznej,
- h) Organizowanie i wspieranie przeglądów twórczości, festynów i innych imprez o charakterze profilaktycznym, promujących zdrowy styl życia,
- i) Propagowanie i wspieranie trzeźwych obyczajów w ramach tworzenia alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych poprzez dofinansowanie organizowanych przez **Miejski Dom Kultury w Lublińcu**:
 - dodatkowych zajęć profilaktyczno – kulturalno – artystycznych, edukacyjno – rozwojowych, ruchowych (zajęcia tematyczne nt. zdrowego stylu życia, konkursy plastyczne, artystyczne, zajęcia ruchowe, taneczne itp.) umożliwiające rozwijanie własnych zainteresowań i hobby,
 - zakupów niezbędnych materiałów i pomocy w realizacji ww. zajęć ,
 - dofinansowania organizowanych koncertów i recitali profilaktycznych,
- j) Dofinansowanie i organizacja zajęć profilaktycznych, edukacyjno - rozwojowych dla dzieci oraz dorosłych, promujących zdrowy styl życia wolny od nałogów (zajęcia tematyczne nt. zdrowego stylu życia, konkursy i zajęcia: plastyczne, artystyczne itp.) oraz umożliwiających rozwijanie własnych zainteresowań i hobby wspólnie z **Miejsko-Powiatową Biblioteką Publiczną**,
- k) Organizacja i wsparcie finansowe półkolonii i kolonii letnich z elementami pracy socjoterapeutycznej, czy wakacyjnych form wyjazdowych dla dzieci i młodzieży w szczególności z

rodzin dysfunkcyjnych (współpraca z organizacjami abstynenckimi i pozarządowymi), w tym finansowanie przejazdu dzieci na kolonie.

l) Prowadzenie działań na rzecz wyżywienia dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych w placówkach oświatowych

m) Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej i narkomanii:

- wdrażanie, uczestnictwo w lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy domowej,
- finansowanie uczestnictwa w konferencjach, szkoleniach, kursach specjalistycznych grup zawodowych pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji,
- przygotowanie, zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych dotyczących problematyki alkoholowej i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy domowej,
- wspieranie lokalnych koalicji na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, przeciwdziałania przemocy domowej, a także porozumień z innymi samorządami lokalnymi,
- monitoring i ocena aktualnego stanu problemów alkoholowych i narkomanii, zasobów i efektów podejmowanych działań poprzez prowadzenie badań, sondaży, lokalnych diagnoz oraz prezentacja i publikowanie badań w środowisku lokalnym
- działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych,
- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.
- opracowywanie i publikowanie badań w środowisku lokalnym,

n) Promowanie wśród dzieci, młodzieży i innych osób aktywnych wolnych od nałogów form spędzania czasu wolnego poprzez:

- finansowanie działalności animatorów sportu prowadzących szeroko dostępne zajęcia sportowe i edukacyjno – profilaktyczne na obiektach sportowych na terenie miasta,
- finansowanie materiałów niezbędnych do prowadzenia ww. zajęć,

o) **Placówki oświatowe** działające na terenie miasta Lublińca realizują tzw. szkolne programy profilaktyki, natomiast w ramach GPPiRPA oraz PN finansowanie działań placówek oświatowych w ramach ww. programu opierać się będzie na programie profilaktycznym w zakresie alkoholizmu, narkomani oraz przemocy , którego cele i działania powinny koncentrować się na następujących zagadnieniach:

- eliminowanie i redukowanie wśród uczniów zachowań ryzykownych związanych z spożywaniem alkoholu oraz używaniem substancji psychoaktywnych, a także przemocy
- rozwijanie postaw prozdrowotnych
- promowanie pozytywnych wzorów osobowościowych oraz zainteresowań

- prowadzenia doskonalenia nauczycieli i pedagogów związanego z wdrażaniem nowoczesnych i adekwatnych do potrzeb technologii profilaktycznych.

Formy działań profilaktycznych planowanych do prowadzenia i kontynuacji w żłobku i przedszkolach, wymagających wsparcia merytorycznego i finansowego w ramach GPPiRPA oraz PN :

- organizowanie zajęć i programów profilaktycznych w szczególności rekomendowanych oraz zajęć profilaktyczno – edukacyjnych oraz konkursów o tematyce prozdrowotnej,
- zakup niezbędnych materiałów do prowadzenia zajęć i konkursów profilaktycznych,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych dla rodziców oraz wychowawców związanych z budowaniem postaw prorodzinnych

Formy działań profilaktycznych planowanych do prowadzenia i kontynuacji w szkołach podstawowych, wymagających wsparcia merytorycznego i finansowego w ramach GPPiRPA oraz PN :

- finansowanie programów profilaktycznych w szczególności rekomendowanych w zakresie profilaktyki: uniwersalnej, selektywnej i wskazującej,
- prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i uczniów przejawiających zaburzenia w zachowaniu,
- wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się (działania w formie pracy terapeutycznej oraz działania korekcyjno-wychowawcze),
- prezentacje teatralnych i innych artystycznych form programów profilaktycznych dotyczących m.in. problemów uzależnień oraz zjawisk przemocy i agresji,
- finansowanie przedstawień profilaktycznych organizowanych przez dzieci i młodzież na terenie miasta dostarczające uczestnikom i odbiorcom wiedzy na tematy uzależnień, umiejętności w radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami, wzmacnianie poczucia własnej wartości, uczenie postaw asertywnych w sytuacjach namowy na działania niezgodne z normami społecznymi,
- organizowanie zajęć opiekuńczo – wychowawczych m.in. kółka zainteresowań,
- propagowanie wśród dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia, spędzania wolnego czasu poprzez uczestnictwo w programach pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych, w tym zajęć sportowych, a także zajęć edukacyjno-rozwojowych (np. warsztaty taneczne, muzyczne, komputerowe, itp.),
- finansowanie wyżywienia dzieci w ramach zajęć opiekuńczo-wychowawczych oraz pozalekcyjnych ,
- szkolenia dla nauczycieli dot. zdobywania wiedzy i umiejętności rozwiązywania problemów społecznych dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie uzależnień od alkoholu i narkomanii,
- finansowanie szkoleń przygotowujących nauczycieli do realizacji programów profilaktycznych - w szczególności rekomendowanych,

- organizowanie otwartych imprez szkolnych i środowiskowych o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym, konkursów tematycznych, spektakli teatralnych zawierające elementy profilaktyki uzależnień,
- wspieranie i prowadzenie edukacji szkolnej i publicznej w zakresie profilaktyki uzależnień,
- organizowanie przedsięwzięć sportowych - imprez, turniejów, zawodów sportowych promujących zdrowy styl życia,
- podejmowanie działań o charakterze edukacyjno-informacyjnym w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy domowej adresowane do rodziców, opiekunów, osób dorosłych (wspieranie rodziców w trudnościach wychowawczych, prowadzenie grup wsparcia, konsultacji specjalistów itp.),
- zakup potrzebnych materiałów biurowych, plastycznych itp. do realizacji działań i zajęć profilaktycznych w szkołach o tematyce ściśle powiązanej z problemem uzależnień od alkoholu, narkomanii oraz promocji zdrowego stylu życia,
- zakup nagród dla uczestników konkursów i zawodów z elementami profilaktyki uzależnień,
- zakup specjalistycznej literatury, prasy oraz filmów edukacyjnych związanych z edukowaniem i informowaniem dzieci i młodzieży na temat szkodliwości problemów alkoholowych i narkomanii oraz zachowań ryzykownych,
- realizacja profesjonalnych programów profilaktycznych oraz autorskich programów szkolnych i środowiskowych dla dzieci i młodzieży oraz podejmowanie w tym zakresie działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową.

Formy działań profilaktycznych planowanych do prowadzenia i kontynuacji w szkołach ponadpodstawowych, wymagających wsparcia merytorycznego i finansowego w ramach GPPiRPA oraz PN :

- realizacja programów profilaktycznych w szczególności rekomendowanych w zakresie profilaktyki: uniwersalnej, selektywnej i wskazującej,
- realizacja programów obejmujących zagadnienia: FASD - zespół zaburzeń jakie mogą powstać kiedy matka w czasie ciąży używa alkohol oraz odpowiedzialności kierowców za łamanie przepisów prawa w zakresie spożywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych ,
- prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i uczniów przejawiających zaburzenia w zachowaniu,
- wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się (działania w formie pracy terapeutycznej oraz działania korekcyjno-wychowawcze),
- prezentacje teatralnych i innych artystycznych form programów profilaktycznych dotyczących m.in. problemów uzależnień oraz zjawisk przemocy i agresji,
- finansowanie przedstawień profilaktycznych organizowanych przez młodzież na terenie miasta dostarczające uczestnikom wiedzy na tematv uzależnień umiejętności w radzeniu sobie z

trudnymi sytuacjami, wzmacnianie poczucia własnej wartości, uczenie postaw asertywnych w sytuacjach namowy na działania niezgodne z normami społecznymi,

- szkolenia dla nauczycieli dot. zdobywania wiedzy i umiejętności rozwiązywania problemów społecznych dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie uzależnień od alkoholu i narkomanii,
- finansowanie szkoleń przygotowujących nauczycieli do realizacji programów rekomendowanych
- podejmowanie działań o charakterze edukacyjno-informacyjnym w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy domowej adresowane do rodziców, opiekunów, osób dorosłych (wspieranie rodziców w trudnościach wychowawczych, prowadzenie grup wsparcia, konsultacji specjalistów itp.),
- zakup specjalistycznej literatury, prasy oraz filmów edukacyjnych związanych z edukowaniem i informowaniem młodzieży na temat szkodliwości problemów alkoholowych i narkomanii oraz zachowań ryzykownych.

Zadania ujęte w programach będą miały określone między innymi: cele programu, harmonogram i metody realizacji, uczestników i ich liczbę, miejsce i czas realizacji, a także środki i materiały niezbędne do realizacji.

Wymienione powyżej działania realizowane będą bezpośrednio przez placówki oświatowe – szkoły podstawowe, przedszkola czy żłobek. Pedagodzy szkolni powinni nadzorować merytoryczny zakres prowadzonych działań, natomiast dysponentami środków finansowych będą dyrektorzy szkół, przedszkoli i żłobka, a realizacja finansowa odbywać się będzie poprzez Centrum Usług Wspólnych w Lublińcu. W przypadku szkół ponadpodstawowych realizacja finansowa prowadzona będzie poprzez MOPS w Lublińcu.

Po zakończeniu realizacji programów i działań profilaktycznych w danym roku, placówki oświatowe prześlą Pełnomocnikowi sprawozdanie z realizacji w/w działań profilaktycznych (z uwzględnieniem poszczególnych działań i kosztach ich realizacji) finansowanych ze środków GPPiRPA oraz PN.

- p) szkolenia i kontrole sprzedawców napojów alkoholowych mające na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia
- q) prowadzenie baz informacji o zasobach służących pomocy w zakresie uzależnień i przemocy
- r) prowadzenie kampanii społecznych i współpraca z innymi dot. zwiększania bezpieczeństwa ruchu drogowego.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii:

- a) wspieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich oraz innych organizacji zajmujących się profilaktyką uzależnień poprzez organizowanie otwartych konkursów na realizację zadań publicznych,
- b) wspieranie programów innych instytucji, stowarzyszeń, inicjatyw i działań związanych z:
 - profilaktyką i pracą z grupami ryzyka,
 - przeciwdziałaniem uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie,
 - rehabilitacją osób uzależnionych i ich rodzin,
 - promocją aktywnych form spędzania wolnego czasu,
 - działaniami w zakresie pomocy socjalno-bytowej na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin.
- c) dofinansowanie uczestnictwa osób fizycznych w działaniach terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- d) wyposażenie w sprzęt pomocniczy oraz materiały biurowe Punktu Konsultacyjnego przy MOPS,
- e) finansowanie imprez, akcji i przedsięwzięć o charakterze edukacyjno – rekreacyjnym, których celem jest propagowanie idei trzeźwości oraz zdrowego stylu życia w społeczności lokalnej,
- f) finansowanie obsługi organizacyjno-technicznej i szkoleń Zespołu Interdyscyplinarnego utworzonego przez MOPS,
- g) finansowanie zakupu literatury fachowej, czasopism, specjalistycznych opracowań z zakresu uzależnień w zakresie zaspokajania potrzeb podmiotów realizujących edukację w zakresie uzależnień,
- h) współpraca z podopiecznymi Zakładu Karnego w zakresie współfinansowania niezbędnych materiałów i literatury na potrzeby organizowania prelekcji i zajęć edukacyjnych w szkołach z zakresu uzależnień.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych prowadzone przez Straż Miejską, Policję oraz organ wydający pozwolenia pod kątem prawidłowego oznakowania i informowania o szkodliwości napojów alkoholowych, a także sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym czy kontroli wartości sprzedawanego alkoholu.
2. W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli kierować sprawę bezpośrednio do Sądu z pominięciem prokuratora .

V. REALIZACJA ZADAŃ I ICH EWALUACJA.

Koordynatorem zadań Programu jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Wymienione w Programie zadania będą realizowane przez cały rok 2021 w formie zadań ciągłych, krótkoterminowych, a także jednostkowych.

Realizatorami zadań będą:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu w zakresie: prowadzenia punktu konsultacyjnego, działań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, działań asystentów rodzin, profilaktyki w szkołach ponadpodstawowych, dożywiania w ramach zajęć opiekuńczo wychowawczych, działań w ramach programu przeciwdziałania przemocy, realizacji programów i projektów socjalnych w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy oraz projektów pracy ulicznej i inne.
- Urząd Miejski w Lublińcu w zakresie:
 - organizowania konkursów dla organizacji pozarządowych w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym – uzależnieniom od alkoholu i narkotyków,
 - organizacji zajęć profilaktyczno – edukacyjnych w tym sportowych na obiektach sportowych na terenie miasta,
 - realizacja programów i projektów w zakresie profilaktyki uzależnień w tym Lublinieckiego Projektu Streetworkingowego „Lubliniec- Miasto Dobrych Emocji”
- Placówki oświatowe (żłobek, przedszkola, szkoły podstawowe) w zakresie prowadzenia działań profilaktyki uzależnień od alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz przemocy
- Miejski Dom Kultury w zakresie: organizacja zajęć profilaktycznych, edukacyjno - rozwojowych oraz zajęć ruchowych dla dzieci oraz dorosłych, promujących zdrowy styl życia wolny od nałogów,
- Miejsko Powiatowa Biblioteka Publiczna w zakresie: organizacja zajęć profilaktycznych, edukacyjno – rozwojowych dla dzieci oraz dorosłych, promujących zdrowy styl życia wolny od nałogów
- Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w zakresie koordynacji działań w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz inicjacji działań profilaktycznych i kampanii społecznych.

VI. FINANSOWANIE ZADAŃ PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Lublińcu na rok 2021 są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Dokumentem prawnym tworzącym podstawy do prowadzenia i finansowania działań związanych z profilaktyką alkoholową i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Ustawa z 29 lipca 2005r. o Przeciwdziałaniu Narkomanii, przepisy o których mowa w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Ustawa o Zdrowiu Publicznym - Narodowy Program Zdrowia.

Z uwagi na trudne do dokładnego określenia wysokości wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wydatki na działania programu zostały zawarte w Budżecie Miasta i oparte są o szacunkową kwotę wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do Budżetu Miasta na rok 2021.

Niewykorzystane środki finansowe w danym roku kalendarzowym, przechodzą na rok następny.

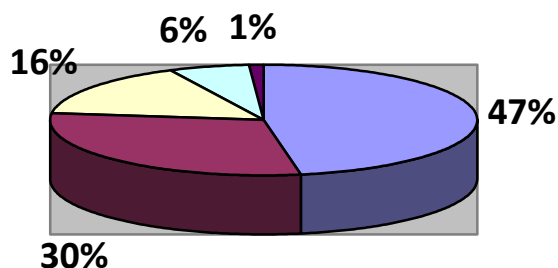
Środki zaplanowane w budżecie Miasta na 2021 rok na realizację niniejszego Programu wynoszą:
826.000,00zł

Dysponenci środków finansowych

DYSPONENT:	Środki finansowe w kwocie:
Urząd Miejski w Lublińcu – Wydział Dialogu Obywatelskiego, Wydział Spraw Społecznych,	246.000,00
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu	390.000,00
Placówki Oświatowe (żłobek, przedszkola, szkoły podstawowe)	130.000,00
Miejski Dom Kultury	50.000,00
Miejsko Powiatowa Biblioteka Publiczna	10.000,00

W/w podział środków finansowych może ulec zmianie z uwagi na m.in. bieżące potrzeby działań, stopień realizacji wydatków na poszczególne działania.

Podział % środków finansowych ze względu na dysponenta środków

- MOPS: MKRPA, Punkt Konsultacyjny, asystent rodziny, profilaktyka szkoły ponadpodstawowe, itp. - 47%
- Urząd Miejski: dotacje dla organizacji pozarządowych, zajęcia Orlik - 30%
- Placówki oświatowe (żłobek, publiczne przedszkola i szkoły podstawowe): profilaktyka alkoholowa i narkomanii, zajęcia pozalekcyjne (świetlicowe) wraz z dożywianiem - 16%
- MDK: bezpłatne zajęcia profilaktyczne (artystyczno - edukacyjne, itp) - 6%
- MPBP: bezpłatne zajęcia profilaktyczne (artystyczno - edukacyjne, itp) - 1%

Obsługę finansową (w tym administracyjną) Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z wyłączeniem:

- zadań realizowanych przez szkoły podstawowe, przedszkola i żłobek wymienione w rozdziale IV pkt. 3 lit. o),
- działań Miejskiego Domu Kultury wymienionych w rozdziale IV pkt. 3 lit. i),
- działań Miejsko – Powiatowej Biblioteki Publicznej wymienionych w rozdziale IV pkt. 3 lit. j),
- organizacji konkursów dla organizacji pozarządowych,
- organizacji zajęć profilaktyczno – edukacyjnych w tym sportowych na obiektach sportowych na terenie miasta,

Realizatorzy poszczególnych działań będą odpowiadać za merytoryczne działania zgodne z zapisami GPPiRPA oraz PN.

Obsługę finansową placówek oświatowych (żłobek miejski, przedszkola oraz szkoły podstawowe) prowadzić będzie Centrum Usług Wspólnych.

Obsługę administracyjną - finansową Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego oraz finansową Pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów alkoholowych zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lublińcu.

Miejski Dom Kultury w Lublińcu oraz Miejsko- Powiatowa Biblioteka Publiczna w Lublińcu otrzymują środki finansowe na działania zawarte w GPPiRPA oraz PN w postaci dotacji celowej.

Szkoły ponadpodstawowe zwracają się o dofinansowanie zadań profilaktycznych zgodnych z GPPiRPA oraz PN do Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Organizacje Pozarządowe, Stowarzyszenia i Związki Wyznaniowe ubiegają się o środki finansowe za pośrednictwem otwartych konkursów organizowanych przez Burmistrza Miasta Lublińca, bądź przedstawianych ofert na realizację zadań zgodnych z GPPiRPA oraz PN (tzw. mały grant), których obsługę prowadzi Urząd Miejski w Lublińcu.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach Komisji:

Przewodniczący Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za czynności wykonywane w danym miesiącu tj. za posiedzenia i działania Komisji, niezależnie od ilości posiedzeń otrzymuje zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na 2020r. w rozporządzeniu Rady Ministrów.

Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za czynności wykonywane w danym miesiącu tj. za posiedzenia i działania Komisji, niezależnie od ilości posiedzeń otrzymują zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na 2020r. w rozporządzeniu Rady Ministrów.

Przewodniczący Komisji z tytułu organizowania prac Komisji oraz członek wykonujący czynności techniczne i administracyjne, w przypadku nieobecności na posiedzeniu zachowują prawo do części wynagrodzenia. Wynagrodzenie to ulega zmniejszeniu o 50%.

Wynagrodzenie wypłacane jest z dołu po wykonaniu czynności w danym miesiącu, na podstawie listy obecności.